

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četiristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Šolske postavbe in nemški federalizem.

Gotovo je, da je nemški narod gori v rajhu praktičen in zna svoje namene doseči, a ravno tako gotovo je, da pokolenje tega naroda, ki je v naši Avstriji ugozdano, ali vsaj ona precej obila svojat, ki je dozdej na krmilu živi, v samih teorijah, ktere oživetvoriti se trudi in trudi, pa naposled mora videti, da niso iz resničnega življenja vzete. Z vsemi žilicami so na centralizmu viseli. Ali videli so da ni mogoč, za to so pustili celo Ogersko iz rok, in zdaj, ko še ne gre, radi bi se tudi Galicije iznebili, da bi le nenaravno stanje obdržali, kakor so si ga po svojih iluzijah ostvarili.

Eno tako iz sivih teorij rojeno dete nemške ustavoverne klike je nova šolska postava. Da nas nikdo krivo ne razume, moramo precej tu povedati, da se nikakor ne vpiramo svobodnim načelom, ki so v teh postavah izrečene, da nismo proti poboljšanju in osvobodjenju stanja učiteljev in šol. Pač pa smo proti onim mnogim določbam, ki se ali oslanjajo na nerazumljen, od golega neverstva diktiran, ves ljudstvu potreben moralni pozitivizem zanikajoč „liberalizem“, ali pa so neizvedljive vsled stanja, v katerem dejansveno živi ljudstvo. Posebno pa smo proti onim določbam, ki iz centra dohajajoče, hočejo germanizirati nemške narode v Avstriji. Zarad vsega tega so Čehi, smo mi, so Poljaki bili proti šolski postavi.

Ustavoverci se pa delajo tem bolj zaljubljeni v te postavbe, čem bolj vidijo, da do denasnjega dne niso še nikjer v Avstriji oživele se popolnoma. Zato smo dostakrat čuli mile slavospeve: kako so te šolske postavbe prvi biser vseh ustavovernih pridobitev, kako jih hočejo braniti do zadnjega itd.

Ali glej! Vsa teorija je „siva“ in zeleno je samo pravo življenje. Živeti more samo, kar je resnično, kar od življenja pride. To se tudi pri Nemcih kaže.

V zadnjem državnem zboru je namreč gornjeavstrijski poslanec dr. Edlbacher v državnem zboru stavil predlog naj se nekatere določbe šolskih

postav premene. Zagovarjal je svoj predlog s tem, da se v eni deželi, v nemški gornji Avstriji izvesti ne dajo, zavoljo posebnosti te dežele. Ta nasvet je bil sprejet (namreč izročen dotičnemu odseku), ali videlo se je, da je neugoden predlagalcu kakor zbornici. Predlagalec sam je čutil, kaj predlaga, ter je mislil, da bode strah izginil, ako ga po imenu pokliče, da si bode vest utolažil, ako se sam nalaže, da ni on grešil: čutil se je namreč primoraneza izreči, da njegov predlog ni federalističen.

In vendar je. Ako že ena nemška dežela ne more poslužiti se postav, ktere so delali nemški ljudje, koliko več opravičenja imajo dežele v kterih po narodnosti, po naravi, po zgodovini različni ljudje prebivajo, zahtevati, da si v lastni hiši sami gospodarijo, da si postavbe po svojih potrebah in svojih „posebnostih“ delajo.

Ta sramežljivi predlog, za eno nemško deželo v tako važni, načelno toliko uvaževani stvari avtonomni koncesiji za las podobno izjemo delati, smatramo kot spomladno lastavko izpoznanja tudi med Nemci, da se Avstrija, ako jej je življenje mogoče in prisojeno, ako ne na federalistični podlogi.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 6. marca. [Izv. dop.] (Imenovanje primarijev.) Že pred dolgim časom mi je nek poslanec rekel, da dr. Bleiweis dela zmerom tako, kakor hoče dr. Costa. Prepričal sem se pretečeni teden, da je ta izrek popolnoma istinit, ka je dr. Bleiweis samo mitično ime, dr. Costa je pa pravi in edini faktični vodja še na Kranjskem vladajoče tako imenovane „staroslovenske“ stranke. — Kakor veste, intrigovalo se je na vse mogoče načine zoper dr. Vošnjaka, da ne dobi primarijata v bolnici, kar je bil tudi pravi in edini (akoravno tajni) vzrok rogoviljenja proti dr. Razlagu, ker on je hotel dr. Vošnjaka kot primarija, dr. Bleiweis pa odločno ne. Ko je dr. Vošnjak sprevidel, da mu je primarijat v bolnici prvaška intriga odgrizla, prosil je zdaj za slabše plačani primarijat v po-

silni delavnici; pa tudi tega mu nista dr. Bleiweis in Murnik privoščila. Tri dni pred imenovanjem se je podal dr. Vošnjak k dr. Bleiweisu vprašati, kaj misli on o imenovanju primarija za pos. delavnico? To priliko je pa dr. Bleiweis vporabil, ves svoje žolč nad dr. Vošnjakom razliti, strastno mu očitaje pisavo „Sl. Naroda“ in njegovo svobodomiselnost na tak način, kakor da bi dr. Vošnjak sam leto za letom, teden za tednom, dan za dnevom, vsak „Sl. Narod“ počenši od naslova doli do Jelovškovega podpisa z inserati vred napisal. — Odločno mu je mogočni prvak napovedal, da Vošnjak ne sme na njegov glas računati, dostavivši da je dr. Costova častna beseda, ktero je dr. Vošnjaku v Pragi zaradi primarijata zastavil, samo za prvo imenovanje lanskega decembra, ktero se je razbilo, veljala! Vidi se, da so se oča Bleiweis v sofistiki nekaj okoristili. Razumeva se samo ob sebi, da se je Bleiweisov „famulus“ g. Murnik preširno in strastno zoper dr. Vošnjaka repenčil, kajti delal je na vse kripje za nekega po politiki „kranjskega domačina.“ — Imenovan je bil dr. Vošnjak, ker je imel dr. Costa druge nazore o svoji častni besedi, da taista namreč toliko časa velja, dokler se ne izpolni. To je odločilo. Dr. Costa je rekel Bleiweisu in Murniku: „Sic volo, sic jubeo: Vošnjak mora biti primarij v delavnici!“ Vsled te kategorične Costove zapovedi je, kakor bi pihnil, izginila vsa strast in vse repenčenje. — Bleiweis in Murnik sta 3 dni potem za dr. Vošnjaka glasovala, kakor dva stara njegova prijatelja. — Da se ni s tem imenovanjem nikomur krivica godila, naj povem, da je bil g. dr. Vošnjak pred 10 leti sekundarij na ljubljanski bolnici, da je bil potem 9 let okrajni zdravnik v Sl. Bistrici in da je bil zdaj samo zaradi njegovega narodnega delovanja brez službe, ker mu jo je nemškutarska vlada kljub njegovi dolgotletni praksi povsod odbijala, in še na njegovo zadnje kompetiranje v Ptuj, vzela namestu njega mlajšega Kranjca Škrabarja, — in da je on zavoljo brezštevilnih žrtev, ktere je ta leta za naš narod doprinašal, na svojem premoženju veliko škodo trpel. Murnikov kandidat je na narodnem polji

Listek.

Slovensko literarno društvo.

Slavnoznani g. Davorin Trstenjak nasvetuje v svojem lepoznavskem listu „Zora“ ustanovljenje slovenskega literarnega društva. Predno o tem, osobitega pozora vrednem predlogu svojo spregovorimo, podajemo ga tu od besede do besede, da se seznanijo tudi oni naši bralci z njim, ki morda še niso naročeni na omenjeni beletristični list. G. Trstenjak piše:

„Naše literarne moči so tako razkosane, kakor dežele, v katerih naš rod prebiva. Nikjer pravega središča; z njim nismo še doslej imeli nobenega pravega literarnega organa, v katerem bi se zedinjevale vse dušne moči. „Zora“ bi rada bila takovšen organ, nevemo, jeli bode našla potrebnega zaupanja. Njen program je obširen, zato lahko v njej razglasujejo pisatelji vsake znanstvene strške svoje spise. A to ni še zadosti. Treba je bližnjega spoznanja, izmen idej, točnega načrta, po katerem mislimo delati na različnem znanstvenem polji, in to se da doseči samo po

združevanju. Ne samo v materialnih zadevah, nego tudi v dušnih je asocijacija v sedanjem veku mogočen faktor. Ni davno še, kar se je v Gradcu ustanovilo društvo pisateljev; Čehi imajo že več let takovšno društvo, ki mu je ime: Svatibor. Ono ne povspešuje samo literarne delavnosti, nego tudi materialno podpira ubožnejše pisatelje. Dunajska „Concordia“ šteje med svojimi udi najodličniše možé, državnike in velike trgovce, umetnike in spisovatelje. Dvadeset let sem, kar je duhu človečjemu odprta svobodnejša pot, in literarnih proizvodov nima več cenzura v okovih, smo mi Slovenci gledé literarne delavnosti malo storili. Dasiravno smo mali rod, ali božja previdnost nam je dalo obilo duševnih moči. Je li so Atenjani dosti več duš šteli, nego Slovenci, in glejte, kaj so storili! Jaz torej predlagam, da se meseca avgusta ali septembra vsi slovenski pisatelji zbero v prijazne pogovore, kako bi se dalo društvo slovenskih pisateljev ustanoviti, in kako pomagati fond oživetvoriti. Poznam obilo prijateljev slovenskega slovstva, ki sicer sami niso pisatelji, ali radi bodo društvo podpirali materialno. Ti bi bili pomagalni sodi. Kdor je za oživetvorenje

takovšnega društva, naj svoj pristop pismeno do 30. maja niže podpisanemu naznani, in zraven še sedem provizoričnih odbornikov imenuje. Ti bi si izvolili začasnega starosta, in izdelali pravila za prvi občni zbor, ki bi naj bil v mesecih avgusta ali septembra. Tudi naj se v pismu ime mesta pristavi, v katerem se prvi občni zbor naj snide. Pozneje bi za dušno vzbujanje, in vzbujanje narodne zavesti sploh dobro bilo, da bi se občni zbor vsako leto v katerem drugem mestu slovenskih dežel zbiral. Tako delajo nemška društva filologov, naravoslovcev itd., in videli smo z lastnimi očmi, koliko upliva imajo takšna shajanja učenjakov, ne samo na mesto, nego tudi na vso deželo. Pri teh zbiorih bi se brali najboljši spisi, ki bi pozneje se v organu društva objavljali. Bilo bi to shajanje tudi rekreacija za vsakega pisatelja samega, in povabljenemu občinstvu bi se pripravil dušni užitek v svojih posledicah nepopisljiv. Narod po svojih dušnih voditeljih zastopan bi še obveljal bolje, nego po političnih „taborih“, literarne moči bi se spoznavale, delo lažje razdeljevalo, in v kratkem bi mlada nježna cepika dorastla v močno plodonošno drevo. Naj se ta

„individuum obscurum“, mlad zdravnik, še le 3 leta v praksi, ki ima kakor sekundarij na ljublj. bolnici 400 fr. plače, stanovanje, drva in luč in ima kot zdravnik na Rudolfovih železnici tudi 400 for. plače. Dežmanov priporočenelec dr. Kovač je že 42 let star in niti dr. kirurgije.

Iz Kranjskega. 5. marca [Izv. dop.] Zadnje in predzadnje „Novice“ se posmehujejo slovenskemu naraščanju zavoljo volitev v matičin odbor, češ, da so dosedajni ali vsaj po „Novicah“ priporočeni odborniki to pravico že podedovali po zastaranji. Že enkrat so nam povedale, da je „crimen laesae majestatis“ le pomisliti, da Slovenci morebiti že imajo več za matičino predsedništvo sposobnih rodoljubov. Po zasebnih dopisih so črtili mlajše rodoljube s tem, da hočejo odstraniti vse duhovnike in vendar nam je znano, da so se ravno ti pogovarjali že o koristi volitve novega predsednika Matice in sicer edino o duhovnikih kakor sta gg. dr. Pogačar, stolni prost in Ivan Šolar, šolski nadzornik. Saj je menda že zadosti dolgo v prvem in edinem znanstvenem zavodu slovenskem se maltrahirala pravilna slovenščina. Še brnijo poslušalcem po ušesih stavki, govorjeni v deželni zboru kranjskem: „Kratko je čas, torej bom tudi jest le malo besede predgovornika odgovoril.“

Vsak drugi narod bi se ponašal s tem, da ima obilo sposobnih ljudi za vsako potrebno stroko; v Ljubljani pa je to ravno narobe in marsikteri „rodoljub“ bi se do živega čutil razžaljen, ako se mu vedno s tem ne kadi, da je edini on pravi „povsodigatreba“. Torej smo že doživeli prikazen, da je bil človek od peresa predsednik kmetijske družbe, ki teoretično in praktično druga ne ve o kmetijstvu, kakor kar kuhano ali pečeno v skledi najde.

Iz Maribora. 7. marca. [Izv. dop.] Denes so izročili gimnazijalci šestih višjih razredov proganjenima profesorjema gg. Šumanu in Pajku zaupnico. Podpisali so se skoro vsi dijaki, Slovenci in Nemci, kar je gotovo lep dokaz, kako obče ljubljena sta omenjena učitelja. (Popisati ni hotele eden Nemec, stanujoč pri prof. Vorekju.) Adresa se glasi:

„Visoko čestiti gospod profesor!“

Neka za mladino, ki se na tukajšnji gimnaziji uči, jako žalostilna novica se je pred nekimi dnevi razširila. Vi, visoko čestiti gospod profesor, bi imeli v naglici in proti Vašej volji, Vašemu delokrogu na tukajšnji učilnici, kjer ste skoz dolgo vrsto let v pravi blagoslov mladini kot učitelj delovali, odtegneni biti.

Mi bi vsled Vašega odhoda izvrstnega učitelja, očetovskega prijatelja izgubili, ki je resno vednostno prizadevanje z živostjo mladosti vedno harmonično zedinjevali znal, katerega znanje nas

je izobrazovalo, katerega izgled nam je sree blazil. Zato hočemo dvomiti o resnici te novice tako dolgo, dokler ne bode gotova in ne želeli bi ničesar bolj hrepeneče, ko da bi bilo v naših močeh, odvrniti protečo izgubo. Nobena žrtva bi nam za to prevelika ne bila.

Kar tudi priti utegne, lepe vezi, ki je učence tukajšnje gimnazije na Vas, visoko čestiti gospod profesor, vezala, ne bode nobena sila mogla raztrgati, in prosimo Vas, da blagovoljnost, katero ste tukajšnjim učencem v tako bogati meri darovali, tudi oddaljeni od naše domovine njim ohranite!

Dovolite, gospod profesor, da Vam še enkrat izrečemo svojo hvaležnost in ljubezen.

Učenci mariborske gimnazije.

Iz Prage. 6. marca. [Izv. dop.] Naš volilni red je po Schmerlingu tako skovan, da organizacija vse države, lice državnega zastopa, politika države sploh, od volitev v českim velikoposestvu zavisi. Zato je tudi vedno ena prvih skrbi vsake izmed dosedanjih naših vlad bila pridobitev večine glasov za vladne kandidate pri volitvah českih velikoposestnikov. Ko je Beust prišel s svojo Slovane na steno pritiskajočo politiko na prvo mesto v notranji politiki, storil je tedanji baron boječ se, da drugače ne doseže svojih namenov, celo toliko, da je potoval sam cesarjev brat v Prago in vplival na velikoposestnike v Beustovem smislu. Kako so se poznejše vlade trudile, da dobe vladi prijazni kandidati českih velikoposestnikov večino glasov, to nam je še v živem spominu.

Kar so delale in, ako so hotele živeti, delati morale vse prejšnje vlade, to dela tudi sedanja. Enkrat je pri velikoposestnikih českih že propala, namreč pretečeno jesen, ko je razpisala na Českem direktne volitve za državni zbor.

Vsled tega pobitja je ministerstvo izgubilo nekoliko dragih glasov v državnem zboru, in da je volitvena postava bila sprejeta, morala je vlada namesto manjkajočih glasov českih velikoposestnikov si iskati drugih, katere je po dolgem beračenju našla pri Dalmatincih. Ali to je vse samo „za silo“. Ministerstvo dobro ve, da na Českem stvari take, ko so sedaj, ostati ne smejo, ako se hoče vzdržati. In zato se delajo vsi mogoči napori, da bi večina glasov pri bodoči volitvi českih velikoposestnikov postala vladi prijazna. Baron Koller je romal pred kratkim od enega českega graščaka do drugega in ga pridobiti izkušal za vlado. Kar Koller osebnostni ni mogel, poskušal je pismeno sam in njegovi uradniki, n. pr. Rotky. Ustavoverci in iz njih vzeto ministerstvo pač ve, da gre za življenje in smrt, posebno, ako jim pridejo take stvari na ušesa, kakoršne poroča današnji „Pokrok“ iz Dunaja. Piše namreč

imenovani organ dra Riegera: „Vlada ve, za koliko jej gre, ako se spusti v volitveni boj z državopravno stranko, kajti jako visoko stoječ gospod (dunajski listi razumejo pod tem visokim gospodom cesarja, Uredn.) je rekel nedavno nekemu kavalirju, da bode izid bodočih volitev v českim volikoposestvu odločilen za daljši obstanek ministerstva Auersperga, in vladni krogi že vedo za ta izrek.“ — Po tem umemo, zakaj vlada dela z vsemi mogočimi (če tudi nepostavnimi a la Rotky) sredstvi na to, da dobi večino volitvenih glasov českega velikoposestva za sebe.

Toda ako je vlada delavna, tudi opozicija naših velikoposestnikov ne počiva. Tudi državopravna opozicija napenja svoje moči, da bi pomnožila sebi glasove. Pomenljivo je, kar o tem pišejo današnji „Narodni listy“. Ta časopis pravi: „Na Dunaji se je pred kratkim ustanovilo društvo judov in bankierov pod imenom „Chabrus“ in si postavilo namen, kupovati alodijalna posestva velikoposestnikov historičnega plemstva na Českem. O tem društvu gre samo eden glas, da so tudi pruski penezi pri njem jako udeleženi. Zato pa slišimo skoro vsak dan o prodajih posestev in pozornosti nikogar ni moglo uiti, da so kupci povsod znani nemški rovarji. Na isti način, glej, ko na Poznanskem, hočejo zlomiti našo silo, kupjoč naša velika posestva, z nekolikimi milijoni mislijo si prisvojiti vlado na Českem in sedaj kupujejo glasove za bodoče volitve misleč, da bode potem deželni zbor vedno v njih rokah. Razvidno je, da napad velja celemu narodu českem, da narodovi sovražniki hote nas ob oblast in posestvo spraviti in zato je vsak, posestnik ali neposestnik, dolžen se združiti proti tem oškodovalcem dežele in braniti vsako ped českih tal pred rokami tujih požeruhov. Do denes še ni nič izgubljeno, denes se lahko ubranimo tujcem, pa gorje nam, ako dobo zaspimo! Jemljino si izgled pri poljskih posestnikih na Poznanskem, kateri so se zedinili v društvo „Tellus“, katerega vsak ud se je s častno svojo besedo obvezal, da ne bode nobenemu Nemcu, naj bode kdor hoče, ne črte poljske zemlje prodal. In mi smo bogatejši na posestvih, smo probudilejši in čilejši ko oni v našem delavnem ljudstvu, nas je šestkrat več ko onih, in hočemo biti slabši v domoljubji, ko naši bratje? — Ako se je sestavil in razposlal imenik onih, ki so glasovali proti nam, moramo napraviti tudi imenik onih, ki so sicer za nas glasovali, pa sedaj v najvažnejšem času svoja posestva ustavovercem prodajajo in si tako svoje glasove odkupovati puste.“ Tako „Narodni listy“. Vidi se, da državopravna stranka tudi vse svoje moči zbira, zarad česa si pa tudi vlada ne upa volitev razpisati, (Dalje v prilogi.)

moja tukaj sprožena misel, ki izvira iz najboljšega skoz in skoz nesebičnega namena, vsestranski preudari. Ker učenjakov uprava je: „republika“, ni se bati avtokracije, absolutizma, manje pa še bi koristila našemu početju dušna aristokracija. Prosim torej vse slovenske pisatelje, naj mi do gore odločene dobe naznanijo svoja menenja; upam, ker je moja ideja praktična, da ne bodem nove bridke izkušnje v življenji doživel, katera bi me sicer ne bi odvracevala do smrti posvečevati svojih dušnih moči slovenskemu slovstvu, vendar bi me utegnili s pravičnimi dvombami napolniti zaradi boljše naše prihodnosti.

Na Ponikli (Ponigl, Südbahnstation) 25. februarja 1872. Davorin Trstenjak.

Naša misel o tem predlogu je, da je za istino jako „čas primeren“. Potrebno je nam, slovenskim pisateljem in prijateljem slovstva, da si ustvarimo neodvisno torišče za medsebojno spoznanje, podporo in izpodbujo. Zato živo priporočamo vsem inteligentnim narodnjakom, da ga sprejmo. To društvo moramo ustanoviti!

XXIV. skupščina odbora slovenske Matice.

v Ljubljani v četrtek 7. marca.

Nazoči: gg. predsednik dr. Costa, tajnik Lesar, blagajnik dr. Zupanec, odborniki: dr. Beiweis, Šolar, Žakelj, Pleteršnik, dr. Vošnjak, Kandrnal, Sovan, Marn, Vavra, Tušek, Praprotnik, Vončina.

1. G. tajnik Lesar prebere zapisnik VII. občnega zbora.

2. Poročilo o novo izvoljenih odbornikih. G. prof. Janko Pajk v Mariboru naznanja pismeno, da stopi iz matičnega odbora. Oglasilo se je 68 novih udov slovenske Matice, ki so bili vsi sprejeti.

Matica je v zvezo stopila z pljensko (?) matico ino več slovenskim društvom na njihovo prošnjo podarila svoje knjige. Dopis g. prof. Zajca zarad izdavanja Rossmässlerjeve knjige „Der Wald“, se izroči odseku za izdavanje knjig. „Rastlinstva“ Pokornijevega je tiskanih 13 pol, „živalstva“ 7 pol.

3. Odsek za pregledovanje računa o preteklem društvenem letu sporoča, da je račune našel v najlepšem redu, ter predloži za-

hvalo izreči g. dr. Zupanec-u, kar odbor odobri.

4. Za predsednika je enoglasno izvoljen g. dr. Costa, kateri se zahvaljuje za skazano zaupanje in prevzame predsedništvo Odbor izreče g. Dr. Costi zahvalo za njegovo neutrudljivo delovanje v prid „Matice“. Za podpredsednika sta izvoljena gg. dr. Vončina in dr. Razlag; za blagajnika g. dr. Zupanec, za pregledovalca društvenih računov g. Šolar, zaključarjagg. Marn in Vilhar.

5. Odseki: gospodarski, za izdavanje knjig, za narodno-slovstveno blago, za izdavanja šolskih knjig in za mali naučni slovník ostanejo, kakoršni so dozdej bili, le v odsek za izdavanje knjig se tudi voli g. dr. Vošnjak, v odsek za tiskarnico v smislu sklepa VII. občnega zbora so voljeni gg. dr. Razlag, Vilhar, Lesar, Dr. Bleiweis in Sovan.

6. Za uredovalca za „Letopis“ za 1872 leto, ako ga dopusté Matični dohodki, je izvoljen g. dr. Costa.

7. G. A. Lesar ostane tajnik za 1871/72. Seja se sklene.

ker se po pravici boji nove blamaže in ž njo konca svoje slave, kateremu pa ne bode ušla. Čas vseobčnega miru, pravi „Pokrok“, dovoljuje sedanjemu sistemu in njegovim zastopnikom, brez zadržka in do konca dokazati, da ne more in ne zna Avstrije organizirati.

Iz Motnika. 4. marca. [Izv. dop.] „Slovenski Narod“ je v nekaterih številkah razprave o založnicah in posojilnicah priobčil. Meni se tam nasvetovana društva tako koristna zde, da moram spregovoriti in spodbuditi vranske rodoljube na delo. Vranščani imajo med seboj može, ki so jako razumni v narodnogospodarskih stvarih, in imajo zraven tega zaupanje pri prebivalstvu. Ustanovite torej založnico, da bodete ljudstvo k štedljivosti spodbujali in mu v denarnih potrebah na pomoč prihiteli. Sedaj že obstoječa podobna društva so ljudem v naši okolici preveč od rok, da bi tam mogli vlagati prihranjeni denar. Po 6, 11, 12 milj v Celje, Maribor ali Ljubljano hoditi, je mnogemu neprilичno. Ako pa bi na Vranskem bila založnica, bi tje nosili vlagat denar, ki so si ga prihranili, ne samo tisti, ki ga sedaj dajejo v oddaljena mesta, temveč tudi marsikateri, kateremu je zdaj presitno svoj denar, kateri morebiti ne znaša mnogo, v mesta pošiljati, bi potem se pridružil domači založnici. Na drugi strani pa bi ljudje denarje leže na posodo dobivali, kadar ga jim je treba, ko do sedaj. Upam, da moj glas ne bode samo glas upijočega v Motniku!

Politični razgled.

Državni zbor se je posvetoval 6. marca o proračunu finančnega ministerstva. O solnem monopolu se je dolgo debatiralo. Večina govornikov (med katerimi tudi dr. Poklukar) so govorili za odpravljenje solnega monopola, česar pa finančni minister, pravi, da ne more storiti, ker bi s tem državi precej dohodkov odšlo. Odbor finančni stavi resolucijo, naj vlada popravi inseratni davek. Hackelberg predlaga resolucijo, naj vlada preudari odpravljenje loterije. Razen tega je v isti seji nasvetoval Edlbacher, naj se šolske postave glede gornje Avstrije prenarede. Tako začnajo tudi ustavoverci razgledovati, da šolske postave niso popolne. — 7. marca je v državnem zboru prišel na vrsto proračun za uk in bogočastje. Resolucija, naj vlada postave na mesto konkordata še v tej seji predloži, se sprejme. Posojila za verski fond se dovoli. Wickhof govori, naj se zemljišča verskega fonda prodajo. Posebno nasvetuje prodajo dveh graščin, katere je poprej škof Linški imel. Greuter govori proti Wickhofu rekoč, da se graščine katerih dohodke je linški škof užival, ne smejo prodati, predno kaka sodnija o njih določi. Ko pride uk na posvetovanje, graja Knoll ustanovitev českih učnih stolice na praškem vsenčilišču in priporoča ali odpravljenje vseh českich učnih stolice, na vseh vsenčiliščih, kar se mu ne zdi nepravilnost (polhvala v zbornici!) ali pa delitev praške univerze v nemško in česko. „Tomaszezuk nasvetuje ustanovljenje nemške univerze v Črnovici. Keil priporoča ustanovitev medicinske fakulte v Salzburgu. d' Elvert terja univerzo na Moravskem. Pascotini terja pravoslovno akademijo za avstrijske Italijane. Reehbauer govori, naj država nekoliko stroškov za tehnično visoko šolo v Gradci prevzame. Minister Stremayr pravi, da se to ne more zgoditi, ker ima štajerski deželni zbor postavodajstvo o graški tehniki v rokah in mora tudi stroške nositi. Glede Moravske bi se univerza dala oživiti, ako bi dežela stroške za tehniko v Brnu prevzela. Koncem se proračun po vladnem predlogu sprejme.

„Politik“ poroča, da je najvišje sodišče delegiranje nemških porot za česke liste potrdilo.

Hrvatski banski namestnik Vakanović je razposlal vsem podredjenim oblastnikom okrožnico, v kateri terja od uradnikov „vestno spoštovanje in točno izvrševanje postav združeno

z lojalnim vedenjem, pospeševanje interesov previšnje službe s skrbjo za občni blagostan“. Glavne besede v okrožnici so pač gotovo pospeševanje interesov previšnje službe“ pri bodočih volitvah; novi načelnik hrvatske vlade hoče uradnike opomniti, naj skrbje z vsemi močmi, da bodo vladni kandidati izvoljeni. — Vakanović je potoval, po poročilu telegrama v „Wandereru“ v Osjek zarad volitvene agitacije. Isti list tudi piše, da so kotarski sodniki dobili ukaz, naj strogo postopajo proti narodnim kandidatom.

V ogerskem državnem zboru je Lonyay predložil premembo volilne postave.

V pruski gosposki zbornici je posvetovanje o novi postavi šolskega nadzorstva. Videti je, da pruska gosposka zbornica ni tako ubogljiva kakor dunajska, ker mora Bismark ves svoj vpliv zastavljati, da bi postavi do zmage pomagal.

Razne stvari.

* („Novicam.“) V tem času, ko nas naši vnani protivniki s kruto silo tepo, ko bi bilo potrebno delati edino za narodno reč, hoteli smo opustiti grajanje domačih gnjilob tam, kjer ne žalijo ali naravnost ne zavirajo načel narodne politike. Dokazali smo, da nam ni „za škandal“, s tem, da na napade v predzadnjih „Novicah“ niti odgovorili nismo. Ali vse zastoj. Na duhu in umu ostarele „Novice“ ne mirujejo. V zadnjem listu zopet navaljujejo na dr. Vošnjaka in dr. Razlaga, očitaje jima v „dopisu“ iz Celja s cinično nesramnostjo kar naravnost izdajstvo domovine, katero „zapuščata“ in „nemili osodi prepuščata“, in hinavske krokodilske solze jokajo: „žalostna majka Slovenija!“ Ker v istem broji porugljivo imenujejo doslednost „Slovenskega Naroda“ „glasovito“, hočemo njih oslabelemu spominu na pomoč priteči in povedati kako so še l. 1869. o g. dru. Razlagu pisale. To naj „Noviško“ doslednost oglasoviti. V listu 13. od 31. marca 1869 pišeta podpisana gg. dr. Bleiweis in Jan. Murnik o dr. Razlagu tako-le: „Ime dr. Razlaga, ki že veliko veliko dela in piše za narod naš, je po vsem Slovenskem tako slavnoznano, da se priporoča že samo. Šest političkih okrajev na Štajerskem mu je že dvakrat ondi izročilo poslanstvo, kateremu pa se je lani iz tehničnih nagibov, če ravno teškega srca odpovedal“. In nekaj listov preobrnemo v istih „Novicah“ dalje, pa beremo (na str. 112 istega tečaja): „Ta možak (dr. Razlag) je res neprecenljiva pridobitev za kranjski zbor.“ Torej kar je včeraj „neprecenljiva“ zasluga, to je danes „izdajstvo“; tako so Vam lastne besede „proklete grablje“, ki vas po zobeh bijejo kakor Dežmana; to je vaša „glasovita doslednost.“ Ravno tako govorjenje v „Novicah“ gotovo najdemo o dr. Vošnjaku ako bi imeli časa iskati. — Pa da k stvari sami preidemo, vprašamo: ali sta prišla Razlag in Vošnjak v Ljubljano lenobo past? Ni li prvi takoj začel delati na literarnem polji s „Pravnikom“, kakor tudi na političnem polji, in sicer v — delavev krvavo potrebnem deželnem zboru in zunaj zbora (glej vse naše politične pravde, v katerih ni bil ne Murnik, ne Poklukar zagovornik, temuč edini Razlag.) In dr. Vošnjak je do zdaj v vsem svojem javnem delovanju pokazal drugačno energijo, nego smo jo vajeni videti na onih marionetah, ktere so zamigale, kader so bile baš za špago potegnene. — Tu pa je ravno zajec v grmu. Noviški možje raje vidijo, da ni nobenega dela, nobenega gibanja, ako oni svoj imprimatur ne dajo, ako se prej k njim ne pride za višje dovoljenje prosit z na prslih prekrižanimi rokami. Zato to strastno napadanje osob, ktero pa vendar ne bode zabranilo, da bodemo delali ne oziraje na vas, ki podirate in v napredku zavirate kar ste hvalno in slavno sami zidali. Dr. Vošnjaku očitati, da je s preselitvijo iz Šmarja pri Celji v Ljubljano svojo „domovino nemili osodi prepuštil“ je bedasto ko bi zlobno ne bilo. Dr. Vošnjak je v današnjem času železnica — iz Ljubljane

ravno tako v ozki zvezi s svojimi volilci celjskega okraja, kakor je bil iz Slov. Bistrice in Šmarja, gotovo pa v ožji in lažji kakor — na pr. — Svetec iz Idrije s svojimi kočevsko-ribniškimi. Slovesno pa moramo dan denes protestirati da se od slovenske strani Slovincu, kateri je Savo prekoračil, predrzne očitati, da je domovino zapustil. „Novice“ so se rade ponašale, da delajo že dvajset let za zedinjeno Slovenijo, in res so delale, čeravno zadnji čas precej mlitavo. Ako pa zdaj zastavo zedinjenega enotnega slovenstva v boji za oseben vpliv proč mečejo, da v Ljubljano prišlemu Slovincu v obraz povedo, da ni v domovini: dobro! pobrali bodo proč vrženo zastavo drugi, in narodno seme je na tako dobro zemljo padalo, da bodemo naprej vojevali pod zastavo slovenskega edinstvo proti vsem in vsacemu!

* (Podporno društvo za vsenčiliščne dijake) v Gradci in na Dunaji se bode poskusilo osnovati ne samo za Slovence, temuč tudi za naše druge južne brate Hrvate in Srbine, ker je izdatne podpore le vzajemno pričakovati, ako združijo prijatelji naše mladine na Slovenskem, Dalmatinskem, Hrvatskem, v Slavoniji, vojaški krajini, Banatu in Sremu svoje moči. Naš list prinese meseca marca obširniše poročilo o tem predmetu, ker so sosedni narodi celó za bolne dijake že osnovali podporna društva žalibog po narodnostih, namesto da bi znanstvenost vse zvezala v eno bratovsko kolo, ktera bi vsaj med prihodnjim narastajem gojila sporazumljenje in sčasoma tudi duševno združenje vseh avstrijskih narodov v pospeh duševnega napredka. — Tako piše „Slov. Pravnik.“

* (Učiteljske izkušnje.) V Ljubljani bodo 9. aprila se začele izkušnje kandidatov in kandidatij za službe učiteljev in učiteljic na ljudskih in meščanskih šolah. One osebe, ki hočejo v tem obroku izkušnjo napraviti, imajo do konca marca t. l. komisiji za izkušnje kandidatov za splošne ljudske in meščanske šole v Ljubljani prošnje za izpraševanje vložiti in v njih zaznamovati, ali žele biti izprašane za ljudske ali za meščanske šole, in v zadnjem slučaju za kateri oddelek. Na prošnje se ne bode odgovarjalo, temveč prosilci naj brez vseh daljših korakov pridejo 9. aprila t. l. ob 8. zjutraj v učiteljsko pripravnišče v Ljubljani. V prošnji se imajo še popisati razmere v življenji in način, kako se je prosilec izobraževal. Za izkušnjo se plača 10 gl., kar pa deželni šolski svet na polovico znižati sme.

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem je „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld.	kr.
Prenesek iz št. 27 „Slov. Nar.“	314	90
Po g. Kapus-u je iz Celja došlo 20 gld., darovali so:		
Gosp. Dr. Kočvar	5	—
„ France Kapus	4	—
Celjska čitalnica	2	—
„ Štefan Poseunik	2	—
Štirji duhovniki iz Celja	4	—
Gosp. J. Pospisil	1	—
„ Neimenovan	1	—
„ Jos. Svet	1	—

Skupaj . 334 90

Administracija „Sl. Naroda“.

Za Tomšičev spominek.

Prenesek iz št. 10 „Sl. Nar.“	1724	gld. 80 kr.
Sabrato pog. Vukoliću u Plaškom ogulinske pukovnije (Krajina)	7	—
Skup	1731	gld 80 kr.
Za Perkovev spominek 7 gld.		

Popravek: V zadnjem izkazu nabranih darov za stradajoče so po pomoti pod tretjim imenikom prišli imeni dr. Bleiweisa in dr. Vošnjaka. Ker je odbor razšel se, bil je omenjeni denar poslan samo g. Vilharju, ki ga je deželnemu odboru izročil.

$$(41-3)$$

Kovane uradno preiskavane **decimálne**
vage četirioglate oblike:

Nositeljna moč:	1	2	3	5	10	15	cent.
Cena, gld.:	18	21	25	35	45	55	
Nositeljna moč:	20	25	30	40	50	cent.	
Cena, gld.:	70	80	90	100	110		

Balanceirne vage:

Nositeljna moč:	1	2	4	10	20	30	ft.
Cena, gld.:	5	6	7.50	12	15	18	
Nositeljna moč:	40	50	60	70	80	ft.	
Cena, gld.:	20	22	25	27.50	30		

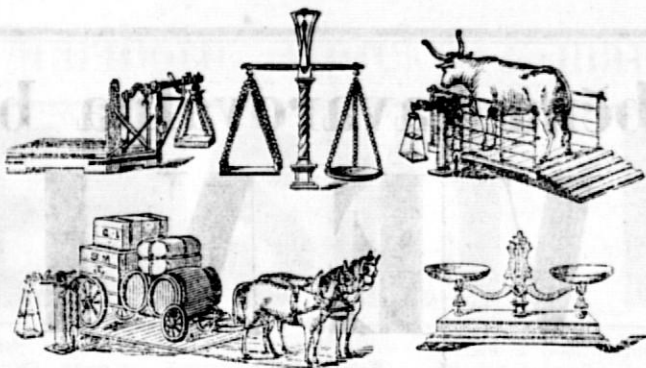
Vage za živino z železnim obročjem in
utegi (gevihti):

Nositeljna moč:	15	20	25	30	40	50	cent.
Cena, gld.:	150	170	200	230	300	350	

Mostne vage:

Nositeljna moč:	50	60	70	80	100	cent.
Cena, gld.:	350	400	450	500	500	
Nositeljna moč:	120	150	200	300	cent.	
Cena, gld.:	600	650	750	900		

L. Buganij & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Dalje vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno
poduzetje ustreže precej: (11-73)

Epileptični krč

(božjast)

zdravi pismeno z zdravilom, ki je že več ko sto
ljudem pomagalo

A. Witt,

(60-25) Linden-Strasse 18, Berlin.

R. S. MIHELAČ,

dozdaj knjigovez v Radoljci, preselil se je v

Ljubljano,

kjer ima v židovski ulici svojo delavnico, ter
se priporoča slavnemu občinstvu obetajoč pošteno,
hitro in ceno postrežbo. (46-2)

Ravno tu dobi izurjen knjigovezarski pomoč-
nik pod prav dobrimi pogoji precej službo.

Vse predmete, ki se naznanjajo po raznih časnikih, naj spadajo v eno ali drugo struko, poskrbi **N. Glattau-a**
Bazar za 10 % ceneje, kakor jih dotične firme naznanjajo. — Popolni cenik o več nego **15.000** predmetih
zastonj in franko.

Po naslednjih čudovito nizkih cenah N. Glattau-a prvi pariški bazar

za Avstrijo na Dunaji,

Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 51, v Todesco-vi palači.

Darila za gospode, gospe in otroke:

Blago iz dunajskega usnja,
znano kot najboljši fabrikat na svetu.

Ročne torbice za ženske z jeklenim obro-
čem, ena prav velika gld. 1.20, 1.50; iz
najfinejšega šagren-usnja s pozlačeno
ključavnico in okvirom, ena po gld. 1.80,
2.50; velike gld. 3, 3.40; prav velike gld.
3.80, 4; s predtorbico za 1 gld. več.

Praktični portemonnais, za gospe, go-
spode in otroke, s pozlačeni zaporni-
cami ali gumi-trakom po kraje. 35, 50,
85; fini gld. 1.130, 1.70; prav fini gld.
1, 2.50, 3, 3.50.

Praktični toki za smodke po kraje. 40, 60,
80; fini gld. 1, 1.20, 1.50; najfinejši gld. 2,
2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Pisma in denarnice s praktičnimi predeli
po kraje. 60, 80, gld. 1; fine gld. 1.30,
1.50, 1.80; najfinejši gld. 2, 2.40, 2.80,
3.20, 4.

Znamne knjižice (notiz) kraje. 10, 15, 20,
25, 30; najfinejši v usnji, vezane kraje.
40, 50, 60, 80 gld. 1.

Potnitorbe iz najmočnejšega usnja, s zaporno
ključnico po gld. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10,
3.70, 4, 4.30, 4.80. Cene računane po
velikosti.

Waterproof-potni kovčegi, praktično
upravljeni in razdeljeni po gld. 2.40,
2.80, 3.50, 4; prav veliki po gld. 4.50, 5,
5.50, 6.

Potne sklenice s kupico in usnjem prevle-
čene po gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2.10, 2.40.

Krasni albumi

na izbiranje in v čudovit, mnogovrstnosti,
eden za 25 podob kr. 35, 60, 80, gld. 1;
najfinejši okinčan gld. 1.20, 1.50, 1.80,
2, 2.50; za 50 podob kr. 65, 90, gld. 1.20,
1.50; najfinejši okinčan s podobami
itd. gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4; album
za 100 podob gld. 3, 3.50, 4, 5 do gld. 12;
za 200 podob gld. 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 do
gld. 18, slednji v najnovejši krasotni obliki.
Albumi z muziko, igrajo, ko se odpro, dva
lepa napeva, jako pripravi za darila in
kiné salona. V obliki pol osmerke, najele-
gantneje vezani gld. 8.50; še finejši gld. 11,
nanejši gld. 14, 16. V obliki 1/2 osmerke,
ravno tako upravljani gld. 11, 12, 14, 16,
18, krasotvori v obliki četvorke gld. 14,
16, 18, 20, 24.

Pisne mape, vsaka s zaporom, jako prak-
tične gld. 1, 1.20, 1.50, 2; s popolnim
pisalnim orodjem gld. 2, 2.20, 2.50, 3,
3.50, 4, 4.50.

Neseržjina jokusneje izdelani z vsemi šival-
nimi potrebščinami po kraje. 45, 60, 80,
gld. 1; veliki gld. 1.50, 1.80, 2 itd.; prav
veliki, najfinejši gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50,
5; krasotvori za darila gld. 6, 7, 8, 10,
12, 14.

Pahlje za plese in šetanje

v naječi zberki. Ena priprosta, lepa, kraje
30, 40, 50, 60; s prav lepo slikarico kr.
40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.40; najkrasneje
opravljena gld. 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20,
4.80, 5; Bouquet cvetlie s znotraj skrito
pahljo, ktera po volji izgine, po kr. 80
gld. 1, 1.50; najfinejši po gld. 2.50, 3, 3.50.

Najbolji glavnik z trdega kavčuka, 1
česalni glavnik kraje. 15, 20, 25, 30, 35;
1 gost glavnik kr. 20, 25, 30; 1 glavnik z
ročajem kr. 25, 30, 35; 1 vtekljivi glavnik
kr. 30, 40, 50; 1 žepni glavnik kr. 10, 15,
20; 1 obvodni glavnik za otroke kr. 10,
20, 25, 30; 1 žepni glavnik s zrealom in
krtačo kr. 25, 30, 40, 50.

Najbolše, po novem načinu napravljene
krtače, kakoršne se le tu dobe. 1 krtača
za glavo kr. 30, 40, 50; fine kr. 65, 85, gld.
1; najfinejši gld. 1.50; 1 krtača za obleko
kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20; najfinejši gld.
1.50, 1.80, 2; 1 prav fina krtača za zobe
kr. 15, 20, 25, 30, 35, 40; 1 krtača za nohte
kr. 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80.

Toaletno milo samo posebno fino. 12 kosov,
velikega Glycerinovega mila gld. 1.15;
12 velikih kosov mila iz grenkih man-
delnov kr. 85, gld. 1.10; dvanajstorka
cvetličnega mila z raznimi vonjavami gld.
1.90, 2.50; dvanajstorka mila v podobi
raznovrstnega sadja kr. 95. Sicer vse druge
baže.

Pisna garnitura obsejajoča 100 najfinejših
listov papirja s povoljnimi črkami in ime-
ni, 100 najfinejših zavitkov in 100 pečat-
nih znamk. Vse to vkup za gld. 1; še mi-
nejši gld. 1.35; najfinejši z barvanimi zavit-
ki gld. 1.70.

1000 pečatnih iznamk, poslačeno tiskanih
na nov patentiran način gumiranih, s po-
voljno firmo, grbom itd., velja le gld. 1.60,
500, gld. 1.25.

Najpotrbenjši na poto-

vanji je dober Lefauchaux-revolver,
s katerim se v 6 sekundah zanesljivo 6krat
vstrel, brez da bi se petelin napel; razen
te hitrosti to orožje tudi daleč nese na 7 mi-
limetrov gld. 13.50; 100 patron gld. 3.50;
na 9 milimetrov gld. 17, patrone gld. 4,
na 12 milimetrov gld. 19, patrone gld. 4.50.

Pešni revolverji 5" dolgi po gld.

8.50, patrone gld. 3, 50.
Resna beseda kadilec! Neredko se pripeti
ka po slabem papirju za cigarete ostane
v ustih slab okus, škodljiv zdravju. Temu
se je prišlo v okom, ker se zamore kaditi
turški tabak brez papirja prav prijetno.
1 steklena cev, v katero se nabaše tabak,
ktera nadomesti papirnapriprani vso mu-
jo velja le kr. 25.

Kolosalna razprodaja

od več na kant prišlih fabrik za marele in
solčnike.

Dežniki (marele). Velika lepa marela gld.
1.50, 1.90; Alpaka-dežnik gold. 2.80,
3.50; Dežnik iz ponarejene svilne (Zanella)
gld. 3.20, 3.60, 4; iz težke lionske svilne
po gld. 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.

Solčniki. Pomladni solčnik iz lionske
svilne gld. 1.90, 2.20; s svilno podlogo gld.
2.80, 3; iz navadnega blaga kr. 60, 80;
velik solčnik iz tkanine kr. 80, gld. 1,
1.20; iz težke svilne gld. 2, 2.40, 2.80; s
svilno podlogo gld. 3.20, 3.80, 4, 4.50;
senčniki gld. 1.80, 2.50, 3.

Tovarniška zaloga najboljših preramnje,
za ktere se daje poročstvo. Dvoje iz an-
gleskih koncev kr. 45, 60, 80; svilnatih
kr. 85, 95 gld. 1.10, 1.60.

Imenitni peresniki in noži iz bessemer-
jekla, znani kot najboljši na svetu, po
kr. 20, 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.50.

Imenitne žlice iz bessemer-jekla, dobro
pocinjene, kakor srebrne nikdar barve
ne spremené. Dvanajstorka jedilnih žlic
kr. 85, finejših gold. 1.20; dvanajstorka
žličice za kavo kr. 45.

Kineško srebro s srebrnimi ploščami,
boljši kot navadno kineško srebro, ker
se predmeti iz kineškega srebra prevle-
čejo z močno srebrno ploščo, se prodajajo
le v podpisnem bazaru. Poročstvo za
kineško srebro srebrnimi ploščami se
daje na 10 let. 12 žlic le gld. 16.50,
žličice za kavo gld. 9.20; dvanajstorka
nožev in villic gld. 26.50, 28; žlica za
sočivje gld. 3.90, 4.60; 12 nožev za
dessert gld. 9.80, 12; 1 solnica najele-
gantneja oblika gld. 2.40, 2.85, 3; stu-
pnica (za poper) gld. 1.45, 1.90; razsi-
pavec za sladkor gld. 1.90, 2.10; 1 velika
žlica za mleko gld. 2.75, 3.40; 1 velika
žlica za juho gld. 5.40, 6.40, 7; Slonjaki
za nož v novi jako elegantni obliki gld.
3.25; 1 par miznih svečnikov gld. 4,
4.90, 5.85, 6.30, 7.25.

Kina-Alpaka-žlice, zbog lepote in vztraj-
nosti imenitne. 12 navadnih žlic gld.
2.35, 2.75, 3.50, 4.50, 5.20; 12 žličice za
kavo gld. 1.30, 1.60, 2.35; 1 velika žlica
za juho kr. 90, gld. 1.20; za mleko kr.
45, 60.

Prave pipice za smodke iz morske pene
lepo zrezljane po kr. 50, 80, gld. 1; kras-
otvori po gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50; po
ravno taki ceni so tudi gladke pipice z
ustnikom iz jantara v zalogi.

Najfinejši štajarski n angležk nož n
vilice, dvanajstorka z lesenim ročajem
gld. 2, 2.40, 3; z bivolo-košenim roča-
jem gld. 4.50, 5, 5.50, 6; najfinejši gld.

7, 8, 9; dvanajstorka za dessert gld. 2,
2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Alpaka-svečniki, zbušnjeni, priznani kot
najboljši: visokost 4" 5" 6" 7" 8" 9" 10"

po kr. 40, 50, 60, 70, 80, 90, gld. 1,

Žepni trmometri v etui po samo 25 kr.
Najnovejši neseržji v podobi zlatih fuje,
v katerih je tul poln šivank, dvojni konci
in naprstnik iz kineškega srebra, veljajo
le kr. 30.

Dalekogledi (Perspective) z najboljšim ste-
klom, ki daleč dobro kažejo po kr. 60,
80, gld. 1.

Angleške škarje najboljše baže: škarje za
izrezljavanje kr. 15, 20, 25, 30; 1 škarje
za vrezavanje kr. 25, 30, 35, 40, največje
kr. 50, 60, 70; krojaške škarje kr. 45,
65, 80, gld. 1, 1.20; 1 škarje za luč za
svetilnice s smrdljivoem kr. 35; 1 veri-
žica za škarje kr. 20.

Žepne svetilnice s tako priljubljenimi sle-
pilnimi šipami po kr. 60, 70, 80; s 4 krat-
nim slepilom gld. 1, 1.20; v podobi knjige
za vkup zložiti gld. 2.50; svetilnica za
bezrokavčni žep kr. 80.

Okviri za fotografije po kr. 4, 6, 10, 15;
fini kr. 20, 30, 40; najfinejši kr. 60, 80; v
kabinetni obliki kr. 50, 60, 80, gld. 1,
1.20.

Izvrstne angleške britve (za vsako se
daje poročstvo na dva leta) 1 Gladstone
Razor kr. 80; 1 Prince of Wales Razor
gld. 1.20; 1 prav fina General Napier
Razor gld. 1.60; 1 najfinejša Admiral
Razor gld. 2; 1 Model Razor, najboljša
britve na svetu gld. 3, 3.50. Vse britve v
nožnicah. Nožnice z dvema britvama
najboljše baže gld. 1.80; Milo za briti kr.
15, 20; 1 jermen na vijak kr. 45, brez
vijaka kr. 25; pasta za jermen mazati
kr. 25.

**Vsacemu gospodu ne-
obhodno potrebno.**

Zabojček za briti in toaletu, fin, s ključ-
nico, z velikim zrealom in naslednjimi
potrebniimi rečmi: 1 fina angleška bri-
tev, 1 milo za briti, 1 škatlja iz kovine,
1 kamen za brusiti in postriti, 1 glavnik,
1 krtačica za zobe, 1 fina pasta za zobe,
1 kos voščene pomade, 1 kos mila za
roke, 1 sklenica fine pomade, 1 flaçon
francoskega olja za lase. Vse to vkup le
gld. 2.80.

Jeklena peresa: Škatljica s 144 najboljših
peres kr. 30; Kuhn-ova peresa 1 karton
kr. 60, 80, gld. 1; angleška kr. 80, gld. 1,
1.20; dvanajstorka peresnih ročajev kr.
5, 10, 15, 20, 30, 40.

Eerto res, elegantno polirani kovčeki, s
predali, v njih: peresni ročaj, svinčnik,
gumi za izbrisati, 12 jeklenih peres, 2
kosa finega pečatnega voska le 35 kr.

Čestiti prebivalci po deželi, ki bi iz Dunaja **kar koli** radi imeli, lahko vse brez izjemka dobé iz **N. Glattau-a**
pariškega bazara. Tudi najmanjše naročilo se strogo, solidno in vestno izvrši.

N. Glattau-a prvi pariški bazar

za Avstrijo na Dunaji Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 51, Eck der Wallfischgasse v **Todeco-vi palači**.

NB. Prodajalcem poseben rabat.

(55-10)

Prva občna zavarovalna banka „SLOVENIJA.“

Čedalje bolj se neogibnost v obče spoznava, da mora slovenski narod tudi v materialnem obziru se na lastne noge postaviti, ter se od tujega kapitala, kolikor je mogoče, osvoboditi.

Morebiti niso na nobenem drugem polji te razmere tako ostro vidne, kakor prizavarovanji. Sto in sto tisučev se vsako leto zavarovalnih premij iz dežele iztirava, pomagaje delničarjem tujih društev visoke dividende izplačevati.

Merodajni faktorji: deželni zbori, občinska zastopstva, društva in žurnalistika, so večkrat pripoznavali, da je treba lastno zavarovalno društvo za slovenske dežele osnovati.

To je dalo nekterim rodoljubom povod, popolni operat takega zavarovalnegadruštva na podlagi najbolj zanesljivih statističnih dat in dozrajnih skušenj izdelati dati, ter c. k. ministerstvu predložiti.

Z razpisom dne 25. prosinca l. 1872 je c. k. ministerstvo napravo „prve občne zavarovalne banke Slovenije“ s sedežem v Ljubljani dovolilo.

Banka „Slovenija“ je društvo na delnice, in bo v vsih razdelkih zavarovanja zavarovalo proti odločeni zavarovalnini, to je: proti škodi po ognju, nad revaževanju, po toči in zrcalnem steklu, ko bi se strlo, kakor tudi na človeško življenje.

Delnice se bodo brez bankirskega posredovanja neposredno občinstvu oddavale, in na ta način po bolj ugodnem kursu dobivale.

Iz druge strani se bo pa tako tudi glavni namen banke pospeševal, ki obstoji v tem, da se bodo delnice v slovenskem narodu umestile, in bode narod tudi v prihodnje banko v rokah obdržal.

Delnice „Slovenije“ so pripravne prav ugodno kapital nalagati:

1. Na vsako delnico, katerih se bo zdaj razdalo 3000 z imensko vrednostjo od 200 fl., se bo plačevalo po 400/0 in to po kursu od 850/0, toraj za eno delnico 68 fl. a. v.

2. Z ozirom na oddajevalni kurs nese delnica stalni dohodek blizo do 60/0, in

3. vrh tega naddividendo iz čistega upravnega dobička, od kterega je 400/0 pravilno delničarjem odločeno.

Po dozrajnih skušnjah družih zavarovalnih društev ni dvomiti, da bodo delnice banke „Slovenije“ v kratkem gotovo 12—150/0 nosile.

4. Vsak lastnik tudi le ene same delnice ima pravico v občnem zboru glasovati osebno ali po oblaščenju, z edino omejitvijo, da nobeden ne sme več kakor 40 glasov zastopati.

5. Vsak delničar pomaga s tem narodnim podvzetjem slovenskemu narodu lastno zavarovalno društvo osnovati ter posrediti, da trdo pridobljeni novci v domači deželi ostanejo.

6. Ker je 150/0 čistega dobička dobrodelnim namenom odločenih, odpirase tu še drugi vir bankini dobrodelnosti.

7. Skrajno je še povdarjati, da so pripravljeni fondi banke pravilno odločeni, menjice eskomptovati, posojevati na državne in obrtnijske papirje, na posestva proti hipotekarnemu uknjiženju, posestnikom, obrtnikom, skupščinam in občinam, da bo na ta način mogoče v posameznih krajih pamanjkanje denarjev zatreti.

Tarife za raznovrstne oddelke zavarovanja so po najbolj zanesljivih statističnih datih sestavljene in se bo gospodarstvo v vsakem oziru na reelno podlago postavilo. V ta namen se bodo v vsih večih mestih in v posameznih okrožjih nadgledni svetovalci (sestavljene iz delničarjev in zavarovancev) postavili.

Gospodarsko svetovalstvo je iz sledečih oseb sestavljeno: Svetli knez instari grof **Lavoslav Salm Reiferscheid**, grajščak v Novem Celju itd. (predsednik); dr. **Etbin Henrik Costa**, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, (podpredsednik); **Andrej Pirnat**, posestnik v Ljubljani; **Vekoslav Pesarič**, c. k. sodnije svetovalec v Celju; **Mihael Herman**, deželni odbornik v Gradci; dr. **Jože Ulaga**, profesor bogoslovja v Mariboru; **Jože Hauswirth**, posestnik v Celju; dr. **Štefan Kočever**, c. k. okrajni zdravnik v Celju; dr. **Vekoslav Valenta**, c. k. zdravstveni svetovalec in profesor v Ljubljani; **Ivan Stuhec**, c. k. sodnije svetovalec v Celju; **Dragotin Ahčin**, trgovec v Ljubljani; **Florian Konšek**, c. k. okrajni predstojnik v pokoji v Ljubljani; dr. **Franjo Radej**, c. k. bilježnik v Mariboru (gospodarski svetovalci). —

(Namestniki): **Jakob Kureš**, c. k. okrajni pristav v Kozjem; **Franjo Šentak**, posestnik na Vranskem; **A. Zvanut**, veliki trgovec na Občini.

Pregledovalni odbor je s sledečih oseb sestavljen; Dr. **Janez Zlatoust Pogačar**, stolni prošt v Ljubljani; **Gustav Tönnies**, lastnik tovarne v Ljubljani; **Jože Debevec**, trgovec v Ljubljani.

Delnice se bodo na ta-le način podpisovale:

1. Za vsako delnico z imensko vrednostjo od 200 gold. se bo vplačevalo 400/0 po kursu od 850/0 v gotovini; potem se bodo dobivali medčasni listi.

2. Za 1 delnico je toraj treba 68 gold. v gotovini, od ktere se bo vplačevalo po 20 gold. precej pri vpisovanju, 48 gold. pa v prihodnjih 30 dneh.

3. Vsak podpisani znesek daje od dné vplačila 50/0, oziroma na izdajavni kurs od 850/0, blizo 60/0.

4. Vsacemu podpisovalcu je na izvoljo dano, tudi vsih 400/0 za delnico precej vplačati.

5. Podpisovalo se bode ali pri banki v Ljubljani, ali pri agentih, kterim se bo dalo pooblastilo za to od gospodarskega svetovalstva.

6. Vplačevalo se bo ali pri banki v Ljubljani, ali se ji naj novci po pošti pošiljajo. Agentom naj se plačuje le proti od gospodarskega svetovalstva podpisanim pobotnicam.

Bankina pravila se dobivajo pri banki „Sloveniji“ v Ljubljani, in tudi pojasnila se ustmeno ali pismeno pri njej povoljno dajejo. (39—6)

V Ljubljani, dné 24. februarja 1872.

Za ravnateljstvo prve občne zavarovalne banke „SLOVENIJE“:

Knez in stari grof **Salm Reifferscheid** l. r., grajščak itd. itd.
predsednik.

Dr. **E. H. Costa** l. r., odvetnik in dež. odbornik itd. itd.
podpredsednik.